

**IS- BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD
17 o Orffennaf 2026**

TEITL: Prosiect Porth y Porthladd Rhydd - Cais i ymestyn y cyfnod dilysrwydd
AWDUR: David Mathews, Rheolwr Rhaglen Tir ac Eiddo

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad yw gofyn am estyniad pellach i'r cyfnod dilysrwydd a osodwyd gan yr Is-bwyllgor Lles Economaidd ar 15 Mai 2026 i gwblhau'r Cytundeb Cyllido Grant.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Bod yr Is-bwyllgor yn cymeradwyo'r cais i ymestyn y cyfnod dilysrwydd i gwblhau'r Cytundeb Cyllido Grant o dri mis hyd at y 1af o Hydref, 2026.
- 2.2. Cadarnhau bod y Cyfarwyddwr Portffolio wedi'i awdurdodi i gymryd yr holl gamau gweithredol angenrheidiol i fwrw ymlaen â'r Cytundeb Cyllido Grant a'i gwblhau o fewn y cyfnod dilysrwydd estynedig, yn amodol ar ofynion cyfreithiol, ariannol, caffael a llywodraethu arferol.
- 2.3. Bod cymeradwyaeth yr Is-bwyllgor yn ddilys tan 1 Hydref 2026 AC os na fydd y prosiect yn mynd ymlaen i Gytundeb Cyllido Grant wedi'i lofnodi erbyn y dyddiad hwn, bydd yn ofynnol iddo ddychwelyd ac ail gyflwyno'r achos busnes i'r Is-bwyllgor i'w gymeradwyo.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Ceisio cymeradwyaeth yr Is-bwyllgor i ymestyn y dyddiad adolygu ar gyfer y Cytundeb Cyllido Grant o dri mis oherwydd y rhesymau a nodir yn Adran 4.

4. BACKGROUND AND RELEVANT CONSIDERATIONS

- 4.1 Cafodd y prosiect hwn ei gymeradwyo gan yr Is-Bwyllgor yn mis Hydref 2025 o dan achos busnes un cam yr Achos Cyfiawnhad Busnes+. Cymeradwyd y prosiect ar yr amod bod y Cytundeb Cyllido Grant yn cael ei gwblhau o fewn Cyfnod Dilysrwydd o chwe mis o'r dyddiad cymeradwyo, er hynny ni chafodd hyn ei gyrraedd ac felly caniatwyd estyniad i'r amserlen gan yr Is-Bwyllgor ym Mai 2026. Darparwyd yr estyniad hwn ar gyfer dau brosiect Cyngor Sir Ynys Môn – sef Gogledd Môn a Porth y Porthladd Rhydd gyda'r dyddiad wedi'i bennu ar gyfer cwblhau'r ddau gytundeb fel 1 Gorffennaf 2026.
- 4.2. Roedd hyn yn gamgymeriad ar ran y Swyddfa Rheoli Portffolio ac nid oedd yn unol â'r hyn y cytunwyd arno gyda Chyngor Sir Ynys Môn i flaenoriaethu Cytundeb Gogledd Môn a fyddai wedyn yn gweithredu fel cysail ar gyfer Cytundeb Porth y Porthladd Rhydd. Cwblhawyd

Cytundeb Gogledd Môn yn unol â'r cyfnod dilysrwydd penodol ac mae gwaith bellach yn mynd rhagddo ar gytundeb Porth y Porthladd Rhydd. Yr estyniad y gofynnir amdano yn yr adroddiad hwn yw cywiro'r gwall cychwynnol ac i roi amser i'r cytundeb gael ei gwblhau.

5. Risgiau Allweddol

- 5.1. Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn ystyried y canlynol fel risgiau allweddol y bydd angen eu rheoli'n ofalus gan Arianwr y Prosiect oherwydd yr amser estynedig sydd ei angen i gwblhau'r Cytundeb Cyllido Grant.

Risg	Tebygolrwydd	Disgrifiad o'r effaith	Lliniaru / Gwrthfesuau
Amser		Yr effaith allweddol yw oedi dechrau'r prosiect	Cwblhau'r holl ddogfennaeth yn amserol i gael mynediad at Gyllid y Cynllun Twf.
Costau		Mae'r oedi cynyddol o ddechrau'r prosiect yn golygu cynnydd mewn costau.	Cwblhau'r holl ddogfennaeth yn amserol i gael mynediad at Gyllid y Cynllun Twf.

6. Casgliadau

- 6.1. Mae Uchelgais Gogledd Cymru yn argymhell bod yr Is-bwyllgor yn cymeradwyo'r estyniad i'r cyfnod dilysrwydd ar gyfer y prosiect hwn er mwyn caniatáu i'r Cytundeb Cyllido gael ei gwblhau. Mae'r estyniad hwn yn cynnwys y ddirprwyaeth flaenorol i'r Cyfarwyddwr Portffolio mewn ymgynghoriad â'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, y Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro i gytuno a chwblhau'r Cytundeb Cyllido Grant.

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 7.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol sy'n deillio o'r penderfyniad hwn.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Mae'r penderfyniad yn darparu'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer y Cytundeb Cyllido Grant i'w gwblhau.

DOGFENNAU CEFNDIR *(Ar gael ar gais)*

- BJC ac Atodiadau Porth y Porthladd Rhydd
-

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

"Nid oes gennyf unrhyw wrthwynebiad i'r penderfyniad a geisir, ar yr amod bod yr estyniad yn cael ei drin fel estyniad o'r cyfnod dilysrwydd cymeradwyo presennol yn unig ac nid yw'n gyfystyr â chymeradwyaeth unrhyw achos busnes neu gwmpas prosiect a ddiwygiwyd yn sylweddol

Os nad yw'r Cytundeb wedi'i gwblhau erbyn 1 Hydref 2026, neu os bydd unrhyw newidiadau sylweddol yn codi cyn ei gwblhau, dylai'r mater ddychwelyd i'r Is-bwyllgor i'w ystyried a'i gymeradwyo ymhellach.

Dylid rheoli'r risgiau a nodwyd yn yr adroddiad, yn enwedig oedi a chynnydd costau, yn weithredol a'u hadolygu."

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

"Nid oes gennyf wrthwynebiadau gydag egwyddor y penderfyniad a geisir, ond fel y nodwyd yn 5.1 uchod, bydd angen rheoli'n ofalus risgiau allweddol sy'n gysylltiedig â'r cais i ymestyn y cyfnod dilysrwydd".